

Open Society Institute

Public Health Program

รายงานสรุปสำหรับสื่อมวลชน   ที่อยู่เพื่อการติดต่อ : รองศาสตราจารย์ อมรา
สุนทรธาดา

14 กุมภาพันธ์ 2550

089-9271052

Emily Bell : 1-917-319-1953

Amy Weil : 1-121-548-0381

รายงาน :ประเทศไทยต้องการพลังประชาคมเพื่อหยุดยั้งวัณโรค

(กรุงเทพฯ   14   กุมภาพันธ์   2550)

ผลการศึกษาวិจัยพบว่าประเทศไทยขาดพลังสัญญาประชาคม
และพันธกิจเชิงนโยบาย   ที่จะต่อสู้กับการคุกคามของวัณโรค
ซึ่งเป็นโรคติดต่อและเป็นหนึ่งในห้าของสาเหตุหลักการตายของประชากร

จากข้อสรุปในการประชุมวิชาการเกี่ยวกับสถานการณ์วัณโรคและโรคเอชไอวี/
เอดส์ในประเทศไทย   จัดโดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม   มหาวิทยาลัยมหิดล
ร่วมกับ   Open   Society   Institute   เปิดเผยว่าประชาชนยังขาดความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับวัณโรค   ซึ่งเป็นโรคติดต่อที่สามารถรักษาหายขาดได้
ยังมีผู้ป่วยจำนวนมากที่ไม่กล้าตัดสินใจเข้ารับการรักษาทันทีที่ทราบว่าป่วย

เพราะยังมีความเชื่อว่าวัณโรคเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ

ประกอบกับผู้ป่วยขาดข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าถึงการบริการและไม่มีค่าใช้จ่ายที่จำเป็น
สำหรับการรักษา

จากเหตุผลดังกล่าว

มีผลทำให้ผู้ป่วยปฏิบัติตนไม่ถูกต้องในด้านการรักษาพยาบาล

และการรักษาที่ไม่ต่อเนื่องทำให้เกิดปัญหาวัณโรคเชื้อดื้อยา

ซึ่งอาจถึงขั้นรุนแรงและเสียชีวิตได้

รองศาสตราจารย์ อมรา สุนทรธาดา ในฐานะผู้วิจัยให้ข้อสังเกตว่า

“คนไทยส่วนใหญ่รวมทั้งนักการเมืองต่างคิดว่าประเทศไทยของเราไม่มีวัณโรคหลงเหลืออยู่แล้ว แต่ในข้อเท็จจริง จากรายงานของกระทรวงสาธารณสุข พบว่าคนไทยราว

12,000 คนป่วยและเสียชีวิตเพราะวัณโรคทุกปี

และประมาณการว่ามีผู้ป่วยรายใหม่ติดเชื้อวัณโรคราว 90,000 รายต่อปี

หรือมีอัตราส่วน 50 : ประชากร 100,000 คน”

การประชุมวิชาการดังกล่าว

เป็นเสมือนเวทีของผู้ที่มีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการเจ็บป่วยด้วยวัณโรค/โรคเอชไอวี/เอดส์

เพื่อร่วมหาแนวทางในการแก้ปัญหาลดจำนวนผู้ป่วยและการเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงสาธารณสุข

องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านโรคเอชไอวี/เอดส์

ผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศที่ให้การสนับสนุนด้านเงินทุนเพื่อการรณรงค์การขจัดวัณโรค

แม้ว่าประเทศไทย สามารถลดจำนวนผู้ป่วยวัณโรคได้มากกว่าร้อยละ 50

ในช่วงปี

พ.ศ.

2528-2534

อย่างไรก็ตามวัณโรคกลับมาเป็นปัญหาสาธารณสุขอีกครั้งหนึ่งหลังจากการแพร่ระบาดของโรคเอชไอวี/เอดส์ พบว่าผู้ป่วยเอชไอวี/เอดส์ จะเสียชีวิตเร็วและมีจำนวนมากขึ้นเมื่อตรวจพบว่าติดเชื้อวัณโรค

ทั้งๆที่วัณโรคสามารถรักษาหายได้ด้วยวิธีการที่ได้มาตรฐาน ภายในเวลา 6 เดือนก็ตาม

รองศาสตราจารย์

อมรา

สุนทรธาดา

กล่าวว่าปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทยในขณะนี้คือการที่ผู้ป่วยไม่กล้าเปิดเผยตนเอง เพื่อรับการรักษาที่ได้มาตรฐานและมีความต่อเนื่อง

สังคมไทยบางส่วนยังมีทัศนคติว่าวัณโรคเป็นเรื่องการเจ็บป่วยของผู้ชาย

เพราะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ที่จะทำให้เกิดเชื้อได้ง่ายกว่าผู้หญิง เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเที่ยวกลางคืน ในกรณีที่ผู้ป่วยเป็นผู้หญิง

จะถูกคนใกล้ชิดหรือสังคมไม่ยอมรับหรือแสดงอาการรังเกียจ

และสรุปว่าคงมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

เหมือนผู้ชายที่ป่วยเป็นวัณโรค

ดังนั้นผู้ป่วยหญิงจะถูกรังเกียจมากกว่าผู้ชาย

โดยมาตรฐานและความคาดหวัง

ตลอดจนค่านิยมของสังคมไทย

มาตรฐานเชิงซ้อนนี้ส่งผลให้ผู้ป่วยหญิงไม่กล้าเปิดเผยตนเอง

เกิดความไม่มั่นใจที่จะรักษาอาการโรค ทำให้อาการโรคลุกลามเกินกว่าเหตุ

รายงานการศึกษาวิจัยเรื่อง

นโยบายควบคุมวัณโรคในประเทศไทย

:

การวิเคราะห์เชิงแนวคิดประชาสังคม โดย รองศาสตราจารย์ อมรา สุนทรธาดา

เป็นชุดโครงการวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติ ชุดโครงการวิจัยดังกล่าว

ประกอบด้วยคณะวิจัยจาก 5 ประเทศ ได้แก่ บังคลาเทศ บราซิล ไนจีเรีย แทนซาเนีย

และประเทศไทย โดยการสนับสนุนเงินทุนวิจัย จาก Public Health Watch, Open

Society

Institute

รายงานดังกล่าวสะท้อนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ของวัณโรค

เอชไอวี/เอดส์

ที่มีส่วนเชื่อมโยงกับความยากจน ทำให้ผู้ยากไร้ทั่วโลกต้องป่วยและเสียชีวิต
ประมาณ 2 ล้านคนทุกปี แม้ว่าจะเป็นโรคติดต่อที่ป้องกันได้ก็ตาม

รองศาสตราจารย์

อมรา

สุนทรธาดา

ปัจจุบันเป็นรองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยประชากรและสังคม

มหาวิทยาลัยมหิดล

รายงานฉบับเต็มจัดพิมพ์เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งจะหารายละเอียดได้จาก

[Hwww.publichealthwatch.info](http://www.publichealthwatch.info)

Open

Society

Institute

เป็นองค์กรเอกชนที่ให้การสนับสนุนงบประมาณกับประเทศที่มีนโยบายสนับสนุนระบอบประชาธิปไตย องค์กรดังกล่าวให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างนโยบายสาธารณะ
ความเป็นธรรมด้านการเมือง กฎหมาย เศรษฐกิจ และการดำรงไว้ซึ่งสิทธิมนุษยชน
องค์กรนี้มีสาขาอยู่ทั่วโลกกว่า 60 ประเทศ ในทวีปอเมริกา ยุโรป เอเชีย แอฟริกา
อเมริกากลาง และเอเชียตะวันออกเฉียงกลาง
